

Barn og orientering

Utviklingsplan

Rettigheter og bestemmelser

Versjon 3, nov.2022

Versjon 2, sept. 2019

Versjon 1, mai 2018

BARN OG ORIENTERING

- **Utviklingsplan for barn**
- **Rettigheter og bestemmelser i barneidretten**

Barneidrett er idrettsaktiviteter for barn til og med det året de fyller 12 år

Idrettens barnerettigheter og bestemmelser om barneidrett ble vedtatt av Idrettstinget i 2007 med revideringer på Idrettstinget i 2015 og i 2019. De tydeliggjør idrettens anbefalinger om hvordan man skaper god aktivitet for det enkelte barn og gjelder for hele norsk idrett.

Tema barneidrett kan leses fra denne siden: <https://www.idrettsforbundet.no/tema/barneidrett/>
Rettighetene og bestemmelsene leses i helhet i denne [Brosjyren](#) (oppdatert i 2019)

Idrettens barnerettigheter skal prege måten vi organiserer og gjennomfører aktiviteten for barn. Det betyr at aktivitetsledere, trenere og foreldre som er ansvarlig for aktiviteten må legge opp aktiviteten på barns premisser. Alle barn skal inkluderes i idrettslag uavhengig av ambisjoner, ferdigheter og behov.

Norsk Orientering skal etterleve barnerettighetene og bestemmelsene.

Norges orienteringsforbund baserer sin aktivitet for barn på barnerettighetene og bestemmelser om barneidrett. Både ledere, trenere, foreldre og organisasjonsleddene plikter å følge opp rettighetene og bestemmelsene i praksis og sørge for at de overholdes og etterleves.

Trygghet, mestring, inkludering, vennskap og trivsel

Dette er grunnfundamentet for all orienteringsaktivitet for barn. I orientering vektlegger vi at barn skal få gode opplevelser og mestingsfølelse med kart og kompass innenfor en trygg og sosial ramme. Dette i kombinasjon med både fysisk, motorisk og mental utviklingstrapp som er naturlig for det enkelte barn.

Å opparbeide god kart- og terrengforståelse er en prosess som krever mye trening og erfaring med ulike type kart, varierte terreng og løyper. For de yngste barna handler det om enkel terreng-tilvenning og enkle kart leker i kjente og trygge omgivelser, for deretter å gradvis gå over til orienterings-løyper på vanlige orienteringskart.

Variasjonene i terreng med ulikt underlag, kupering og i intensitet stimulerer barnas fysiske utvikling og bidrar til å sikre gode basisferdigheter.

Utviklingstrapp og aktiviteter

Orienteringsforbundet har en Utviklingstrapp (er under revidering i 2022-23) og en [nivåstige for o-tekniikk](#) som viser en god progresjon for utviklende aktiviteter for barn. I samarbeid med andre særforbund har vi også utviklet en nettbasert aktivitetsbank, www.aktivitetsbanken.no, for tips til

øvelser og treninger for barn og unge. Vi tilbyr materiell og litteratur som gir gode tips og råd for god barneaktivitet.

I brosjyren «[riktige løyper for barn, ungdom og nybegynnere i alle aldre](#)», utgitt av Norges Orienteringsforbund (siste utgave 2022), utdypes mer om klasser, løypenivå og forventninger til barns kartkunnskap/ferdigheter. I heftet «[Orienteringsglede for alle](#)», utgitt av Norges Orienteringsforbund 2016, beskrives modell for å tilrettelegge enkle og morsomme treninger med vektlegging på det gode klubbtreningstiljøet.

Norsk Orienterings konkurranseregler og klassetilbud for barn

De skal ivareta aktivitets- og konkurransetilbudet på en god, trygg og utviklende måte for barn. Aktivitets- og konkurransetilbudet er bygd opp omkring orientering sin egenart og kultur, dens lange tradisjon som god familieaktivitet og viktigheten av riktig progresjon i vanskegrad og nivå i orienteringen for de yngre.

Norges Orienteringsforbund har ingen konkurranser med inndeling i aldersklasser for barn under 9 år. Barn under 9 år skal ha et aktivitets- og innlæringsstilbud i forbindelse med orienteringsløp.

I terminfestet orienteringsløp (Kretsløp -) skal det alltid tilbys klasse «småttroll» som er en merket aktivitetsløype for de yngste barna. Består av ei merket, kort løype (ca. 500 meter – 1 km) med mange poster og mulighet for å legge inn enkle oppgaver/leker underveis. Gjennomføres i følge med voksne.

Det skal også tilbys en innlæringsklasse med benevnelse «N1-åpen» som i vanskegrad og lengde er spesielt tilpasset for barn og til og med 12 år. Tilbudet skal være uten resultatliste /rangering (kun oppgitt deltatt), fri starttid og man kan følges rundt løypa av en voksen ledsager og/eller gå/løpe flere barn sammen. Deltakerpremie til alle.

Konkurransklasse 9-10 åringer

I terminfestede orienteringsløp (Kretsløp) skal det tilbys egen klasse for gutter og jenter 9-10 år. Klassen er tillatt med ledsager, har usortert resultatvisning og premie til alle. Det tilbys også en åpen klasse «N2-åpen 9-16» med fri start, tillatt med ledsager og samløping, usortert resultatvisning og deltakerpremie til alle.

Fra og med 01.01.2022 er det vedtatt innføring av åpne klasser i orienteringsløp. Oversikt og forklaring her:

http://www.orientering.no/media/filer_public/28/b6/28b689b8-e549-4f07-bfd5-096e8ecb6a79/nye_apne_klasser_og_loypeniva_fra_2022.pdf

Konkurransereglene for orientering som også ivaretar barn opp til 12 år oppdateres jevnlig og siste gang på kretsledermøtet i 2022. [Konkurransereglene for orientering](#)

Norges Orienteringsforbund er inndelt i 15 Orienteringskretser (pr. 1.1.2022): Agder, Akershus og Oslo, Buskerud, Finnmark, Hordaland, Innlandet, Møre og Romsdal, Nord-Trøndelag, Nordland, Rogaland, Song og Fjordane, Sør-Trøndelag, Troms, Vestfold og Telemark og Østfold.

Krets o-løp settes opp innenfor hver o-krets.

NIFs Bestemmelser om barneidrett og utdypning av disse

Med utgangspunkt for ivaretagelse av ovennevnte har Norges Orienteringsforbund utarbeidet presiseringer og utdypninger av aktuelle punkter i *Bestemmelser om barneidrett* og fått godkjent disse av Norges Idrettsforbund (11.11.2022).

Utheving i blå ramme er ordlyden i NIFs generelle [Bestemmelser om barneidrett](#) som gjelder for hele norsk idrett og våre utdypninger og presiseringer følger under hvert punkt.

2.

Bestemmelser om barneidrett regulerer konkurranser i barneidretten. En av intensjonene er å redusere tid og kostnader brukt på reise til/fra aktivitet. Idrettslag oppfordres derfor til å følge de samme prinsippene for trening og andre aktiviteter i barneidretten.

I Norsk Orientering oppfordres klubbene til å ha lokale treninger for barn og unge mest mulig sentralt i nærmiljøet. Minst en ukedag bør være fra fast sted. Det oppfordres videre til mest mulig samkjøring til aktiviteter og konkurranser der det er nødvendig med transport.

Norges Orienteringsforbund jobber for at det igangsettes aktivitet og opprettes nye klubber/grupper der det ikke finnes orientering fra før eller det trengs en revitalisering av klubbaktivitet. Orienteringsforbundet har et målrettet og strategisk arbeid på dette området.

For konkurranser i barneidrett gjelder følgende:

3 a)

Barn kan delta i lokale konkurranser og idrettsarrangementer fra det året de fyller 6 år og først og fremst i egen klubb.

Norsk Orientering har ingen definert aldersbestemte konkurranseklasser eller konkurranser for barn under 9 år i orientering. Barn i alder 6-8 år skal i terminfestede åpne o-løp for alle aldre tilbys småtroll-aktiviteter på arena og klasse N1-åpen som er et innlæringstilbud spesielt tilpasset barn opp

til 12 år. (se side 3).

Disse tilbudene er å regne som aktivitetstilbud og ikke som konkurransetilbud.

Tilbudene for å delta på orientering og o-løp varierer sterkt rundt i Norge og det er mange steder ikke mulig å finne et lokalt tilbud og svært begrenset orienteringstilbud innenfor kommunen og også i enkelte o-kretser. Ønsker f.eks. familien å delta sammen med barna på en orienteringsaktivitet og et o-løp, så må de flere steder reise ut fra egen kommune og i enkelte tilfeller til en annen o-krets.

3b)

Barn kan delta i regionale konkurranser og idrettsarrangementer fra det året de fyller 9 år.

Regional konkurranse og idrettsarrangement i orientering betyr normalt innenfor egen o-krets (se oversikt på de 15 o-kretsene på side 4). Aktivitets- og konkurransetilbudet er svært begrenset i flere kommuner og også i enkelte o-kretser (jrf punkt 3a) og reiseavstander/tid kan være kortere til andre o-kretser.

Barn i alder 9-10 år har derfor anledning til å delta i klasse 9-10 år utenfor egen o-krets og av og til i andre landsdeler. Forutsetningen er at de aktiviteter som tilbys er en del av arrangement med et bredt, åpent tilbud for alle aldersklasser (familiearrangement) og at barna reiser og deltar sammen med sine foreldre/foresatte og klubben. (Se forøvrig info om åpne klasser, side 3)

Begrepet «regionalt» vil derfor kunne omfatte deltakelse i klasse 9-10 år i:

- Krets o-løp
- En gang i året (siste helg i juni) arrangeres Norsk O-festival, et landsdekkende familiearrangement med et bredt, åpent tilbud for alle aldersklasser. Der kan 9-10 åringer delta sammen med sine foreldre/foresatte og klubben.
- Sommerferietilbud for hele familien og klubben: Inntil 2 ferie o-arrangement i Norge.

3 c)

Barn kan fra det året de fyller 11 år delta i åpne konkurranser og idrettsarrangementer i Norge, Norden og Barentsregionen.

3 d)

Barn fra nordiske land og Barentsregionen kan fra det året de fyller 11 år delta i åpne konkurranser og idrettsarrangementer i Norge.

I orientering kan barn fra og med det året de fyller 11 år delta i klasse D/H 11-12 i ordinær klasse eller åpne klasser N1-åpen, N2-åpen 9-16, C-åpen 10-16 eller B-åpen 10-16. I alle de åpne klassene er det tillatt å ha med ledsager rundt løypa eller løpe flere sammen.

Mange barn som deltar i ordinær klasse 11-12 år har opparbeidet god kartforståelse og er klare for orientering i ukjent terreng. Et ledd i videre utvikling av god kart- og terrengforståelse er muligheten til å få prøve seg i flere ulike terrengtyper med ulik skog, vegetasjon og terrengformasjoner.

Det er en lang, innarbeidet tradisjon i orientering at familier deltar i orienteringsarrangement og kombinerer dette med aktiv sommerferie i inn- og utlandet.

Barn i alder 11-12 år har anledning til å delta i konkurranser i det geografiske området som er definert i punkt 3c og tilsvarende gjelder for utenlandske barn i Norge, punkt 3d. Det betyr imidlertid at barn t.o.m 12 år ikke kan delta i konkurranseklasser med tidtaking og resultatlister utenfor det definerte området, f.eks. stille i D og H 11-12 i ferieløp i mellom-Europa. Det gis anledning til å delta i åpne aktivitetsklasser uten rangering / resultatlister (tilsvarende de åpne klassene på N, C og B nivå i Norge)

3 e)

Det kan benyttes resultatlister, tabeller og rangeringer i konkurranser for barn fra det året de fyller 11 år, dersom dette er formålstjenlig.

I Orientering kan det benyttes rangerte resultatlister i klasse D/H 11-12. I klassene D/H 9-10, N2-åpen 9-16, C-åpen 10-16, B-åpen 10-16 skal det ikke benyttes rangerte resultatlister. I klasse N1-åpen skal det kun benyttes deltakerliste uten tid.

3 f)

Barn til og med det året de fyller 12 år kan ikke delta i mesterskap som NM, EM, VM og tilsvarende.

I Orientering må man fylle 17 år i mesterskapsåret for å kunne delta i NM. Unntak er NM juniorstafett som er åpent for 16 åringer.

3 g)

Alle barn skal få premie i et idrettsarrangement dersom premiering skjer.

Alle barn opp til og med 12 år som deltar i o-løp skal ha premie, dersom premiering skjer. Tilsvarende gjelder de også de åpne klassene N2-åpen 9-16, C-åpen 10-16 og B-åpen 10-16. arrangører oppfordres til å ha samlet premieutdeling for barn og lage en fin ramme rundt premieutdelingen.

4.

Idrettslag som organiserer barneidrett skal oppnevne en person, tillitsvalgt eller ansatt, som er ansvarlig for barneidretten. [Se utdypning om barneidrettsansvarlig her.](#)

Orienteringsforbundet ber alle o-lag sørge for å oppnevne en egen barneidrettsansvarlig og at alle o-grupper i fleridrettslag er kjent med hvem som er barneidrettsansvarlig i hovedlaget. Barneidrettsansvarlig skal bl.a. sørge for å gjøre barneidrettsbestemmelsene og rettighetene kjent og

implementert i styret, undergrupper og overfor foreldre.

5.

Et særforbund kan gi egne regler som utdyper bestemmelsen innenfor rammen av sin idretts egenart, herunder definere lokale og regionale konkurranser i 3 a) og b) og i særlige tilfeller gjøre tilpasninger i aldersgrensen og geografi i 3 c) og d). Reglene skal godkjennes av Idrettsstyret eller den Idrettsstyret gir fullmakt.

Orientering viser til de presiseringer og utdyper som er skrevet i dette dokumentet under de omtalte punktene i 3a og b og har søkt om godkjenning fra NIF. Godkjenning er gitt 11.11.2022.

6.

Særforbund plikter å innta sanksjonsbestemmelser for brudd på barneidrettsbestemmelsene i eget kamp- og konkurransereglement, herunder hjemmel til å ilegge bøter til idrettslag og til å frata utøvere retten til å delta i konkurranser. Sanksjonene skal være i samsvar med NIFs lov § 11-2. Ved gjentatte eller alvorlige brudd på bestemmelsene, skal saken anmeldes til NIFs domsutvalg.

NIFs fortolkning og kommentar til punkt 6:

Idrettens barnerettigheter og bestemmelsene er verdidokumenter som først og fremst skal være en rettesnor for hvordan vi ønsker at barneidretten skal drives. Derfor skal man i første rekke forsøke å løse brudd på bestemmelsene med dialog og informasjon.

Samtidig er det nødvendig å ha sanksjoner som kan benyttes ved opplagte brudd, omgåelser og grove tilfeller. Dersom det å bryte bestemmelsene ikke har noen konsekvenser, er det også vanskelig å håndheve dem.

Etter endringen av bestemmelsene på Idrettstinget i 2015, plikter særforbund å innarbeide slike sanksjoner i sine kamp- og konkurransereglement (eller tilsvarende).

Eksempler på dette kan være:

- Irettesettelse
- Bøter til klubb
- Uttestengelse fra å kunne konkurrere (ikke trening)

Styret i Orienteringsforbundet har flg. vedtak fra, 21.desember 2017

Forbundsstyret vedtok følgende tillegg til NOFs konkurranseregler:

§ 28.8.2: NOF følger Idrettens barnerettigheter og Bestemmelser om barneidrett som vedtatt av Norges idrettsforbund (NIF). NOF forplikter seg til å ilegge sanksjoner for brudd på barneidrettsbestemmelsene i samsvar med NIFs lov §11-2. Ved gjentatte eller alvorlige brudd på bestemmelsene skal saken påtales til NIFs domsutvalg.

Endringer i konkurransereglene behandles på årlig kretsledermøte (KLM).